

Mayıs 2021 Raporu

1. İdari Yasaklar, Kolluk Müdahalesi

- 01: Ankara** Mamak Mahallesinde düzenlenen eyleme müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı.
- 01: Ankara** Polis Kızılay Meydanına yürümek isteyen 2 farklı gruptan toplam 10 kişiyi gözaltına aldı.
- 01: Ankara** Yüzüncü Yıl Mahallesi'nde yapılan eyleme müdahale eden polis Öğrenci Kolektifleri üyesi 8 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 01: Antalya** 1 Mayıs Emek ve Demokrasi günü nedeniyle pankart açan 4 Halkevleri üyesi gözaltına alındı.
- 01: Antalya** Eyleme müdahale eden polis Halkevi üyesi 4 kişiyi gözaltına aldı.
- 01: Artvin** Hopa'da 1 Mayıs eylemine katılacakları iddiasıyla 20 kişi evlerinin önünde gözaltına alındı.
- 01: Hakkari** Şemdinli ilçesinde S. T. (14) isimli bir çocuk sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındı.
- 01: İstanbul** 1 Mayıs kutlamalarına yönelik Taksim'e yürümek isteyen gruba müdahale eden polis 21 kişiyi fiziksel güç kullanarak gözaltına aldı. Yine Taksim'e yürümek isteyen EHP üyelerinden 20, Birleşik Mücadele Güçlerinden 15, Devrim Hareketinden 19, Mecidiyeköy'de SODAP üyesi 10 kişi, Esenler 'de 4 kişi gözaltında alındı. İstanbul genelinde toplam 256 kişi gözaltına alındı.
- 01: İzmir** Konak, Bornova ve Buca'da 1 Mayıs Emek ve Demokrasi gününde gösteri düzenlemek isteyen 31 kişi gözaltına alındı.
- 01: Rize** Jandarma İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine katılmak isteyen 5 kişiyi gözaltına aldı.
- 01: Trabzon** Halkevi ve Öğrenci Kolektifleri tarafından yapılan eyleme müdahale eden polis 12 kişiyi gözaltına aldı.
- 02: Van** Valilik, il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle bir daha yasakladı. 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 1639 güne uzatılmış oldu.
- 03: G.Antep** Furkan Vakfı üyeleri tarafından çeşitli camilerde yapılan "itikaf" ibadetine müdahale eden polis toplam 56 kişiyi gözaltına aldı.
- 03: Rize** Jandarma İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine katılmak isteyen bir kişiyi gözaltına aldı.
- 04: Adana** Furkan Vakfı üyeleri tarafından çeşitli camilerde yapılan "itikaf" ibadetine müdahale eden polis Vakfın başkanı Alpaslan Kuytul'u ve beraberindeki kişileri gözaltına aldı. Polis, bu gözaltıları protesto etmek isteyen gruba da müdahale etti.
- 06: Adana** "İtikaf" ibadeti yaptıkları camilerden gözaltına alınanların tutulduğu Emniyet Müdürlüğü önünde bekleyen Furkan Vakfı üyelerine polis biber gazı ve kalkanlarla müdahale etti.
- 06: İstanbul** Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına karşı tutulan doğa nöbetine yönelik baskıları protesto etmek isteyen ve Cengiz Holding'in Üsküdar İlçesindeki binası önünde toplanan ESP ve SDGF

üyelerinin yapmak istedikleri basın açıklamasına müdahale eden polis, 4 kişiyi gözaltına aldı.

08: Çanakkale SYKP üyesi Ahmet Saymadı isimli kişi 2016'da sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında "Cumhurbaşkanına hakaret " ettiği gerekçesiyle gözaltına alındı.

10: İstanbul KHK ile ihraç edilen ve işlerine dönmek amacıyla Bakırköy Meydanı'nda oturma eylemi yapan Nursel Tanrıverdi ve Hüseyin Kütük gözaltına alındı.

11: İstanbul Yaşamak İstiyoruz inisiyatifi tarafından İstanbul Sözleşmesinin 10. yıldönümüne ilişkin yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, 3 kadını fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.

13: Bursa Osmangazi ilçesinde bir kişi, kendisine kimlik soran bekçilerle tartışması üzerine, bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldı.

13: İstanbul Bekçiler Fatih'te sokağa çıkma kısıtlaması sırasında "kamu huzurunu bozdukları" gerekçesiyle bir kişiye şiddet uyguladı tepki gösterenlere hakaret ederek vurmaya çalıştı, ardından havaya ateş açtı.

14: Urfa Haziran 2018'de Suruç ilçesinde AKP milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar ve büyük oğlu Ferit Şenyaşar'ın Adliye önünde yaptıkları adalet nöbeti eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak müdahale edildi. Adalet nöbeti, bunun üzerine, aralarında HDP EŞ Genel Başkanı Pervin Buldan'ın da olduğu HDP heyeti tarafından gerçekleştirildi.

15: İstanbul Cezaevlerindeki açlık grevlerine dikkat çekmek için HDP Esenyurt ilçe binasına asılan pankart polis tarafından indirildi, parti yöneticilerinden bir kişi gözaltına alındı, 3 kişi ise ifadeye çağırıldı.

16: Hakkari Valilik, il genelinde her türlü toplantıyı el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş, poster asma ve benzeri eylem ve etkinlikleri 15 gün süreyle tekrar yasakladı.

17: Batman Polis, müzisyen Ethem Tüzer'in Covid-19 salgını sırasında intihar eden müzisyenler ile ilgili Valilik önünde yaptığı eyleme müdahale etti, müzisyeni gözaltına aldı.

17: İstanbul Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı İşkencedere Vadisi'nde yapılmak istenen taş ocağına karşı tutulan doğa nöbetine yönelik baskıları protesto etmek için Cengiz Holding'in Üsküdar İlçesindeki binası önünde yapılmak istenen basın açıklamasına müdahale eden polis 13 kişiyi gözaltına aldı.

17: İstanbul KHK ile ihraç edilen ve işlerine dönmek amacıyla Bakırköy Meydanı'nda oturma eylemi yapan Nursel Tanrıverdi ve Hüseyin Kütük gözaltına alındı.

17: Mersin Polis, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında suç duyurusunda bulunan bir kişinin Mersin Adliyesi önünde yapmak istediği basın açıklamasını engelledi.

17: Van Valilik il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 15 gün süreyle bir daha yasakladı. Bu karar ile Van'da 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 1654 güne uzatılmış oldu.

18 :İstanbul Birleşik Gençlik Meclisleri tarafından Kadıköy ilçesinde İbrahim Kaypakkaya'ı anmak için yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 15 kişiyi gözaltına aldı, gazetecilerin görüntü almasını engelledi.

- 18: İstanbul** Pankart astıktan sonra gözaltına alınan Selahattin Kaya'ya TEM polisleri tarafından ajanlık dayatıldı.
- 19: Ankara** 21 Temmuz 2020 tarihinde bisiklet sürerken bir aracın çarpması sonucu yaşamını yitiren Umut Gündüz ile ilgili ailesi tarafından Adalet Bakanlığı önünde yapılmak istenen basın açıklamasını polis engelledi.
- 19: Antalya** 2016 yılında KHK ile mesleğinden ihraç edilen Sümeyya Avcı isimli bir kişi, sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı.
- 19: İstanbul** İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm yıldönümünde yapılan anmaya katıldıkları gerekçesiyle 7 kişi gözaltına alındı.
- 20: Ankara** Mamak ilçesindeki Tekmezar Parkı'nda, İbrahim Kaypakkaya için yapılan anmaya müdahale eden polis 13 kişiyi gözaltına aldı.
- 20: İstanbul** İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarını protesto etmek için Taksim'de açıklama yapmak isteyen gruba müdahale eden polis, 15 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 20: İzmir** Kadın örgütlerinin Kemeraltı'nda "Kobane'yi savunan kadınlar yargılanıyor" konulu basın açıklaması polisce engellendi, açıklamaya katılan kadınlara GBT yapıldı.
- 20: Rize** İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne kurulmak istenen taş ocağına karşı direnenleri ziyaret eden İYİ Parti heyeti engellendi, sadece, parti genel başkanı Meral Akşener girebildi.
- 22: İstanbul** Süleyman Soylu'nun suç duyurusu üzerine gazeteci Hadi ve Süleyman Özişik'in çalışma ofisi polis tarafından basılarak, bilgisayar ve cep telefonlarına el konuldu.
- 23: Adana** Bir soruşturma kapsamında 3 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında HDP ve DBP ile TUAYDER üye ve yöneticilerinin de olduğu 20 kişi gözaltına alındı.
- 23: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesine atanan rektörü protesto etmek için eylemlere katıldıkları gerekçesiyle yapılan ev baskınlarında bir kişi gözaltına alındı.
- 23: İstanbul** HDP'lilere yönelik yapılan ev baskınlarında HDP Esenler eski ilçe eşbaşkanı ile birlikte 6 kişi gözaltına alındı.
- 24: Ankara** "İşimi Geri İstiyorum" eylemi kapsamında Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, eyleme katılanları alandan uzaklaştırdı.
- 25: Ankara** AKP İl Başkanlığı önünde Halkevleri üyeleri tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı.
- 25: Ankara** Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) üye ve yöneticilerine yönelik bir soruşturma kapsamında aralarında SES Eş Genel Başkanı Selma Atabey'in de olduğu 8 sendika yöneticisi gözaltına alındı.
- 25: İstanbul** Şişli Belediyesi önünde "İşimi Geri İstiyorum" eylemine müdahale eden polis Turan Aktaş ve Hüseyin Kütük'ü gözaltına aldı.
- 25: Rize** Jandarma İkizdere ilçesindeki İşkencedere Vadisi'ne yapılmak istenen taş ocağına engel olmak için yapılan doğa nöbetine müdahale ederek 2 kişiyi gözaltına aldı.
- 26: Adana** Sedat Peker'in videolarında gündeme gelen iddialarla ilgili Adana Demokrasi Güçleri ve Toplumsal Özgürlük Partisi (TÖP) tarafından yapılmak istenen 2 ayrı basın açıklaması, valiliğin yasaklama kararını gerekçe gösterilerek engellendi.

- 26: İzmir** Valilik şehir genelinde 7 gün boyunca açık ve kapalı alanlarda eylem ve etkinlik yasağı getirdi. Resmi kurumlar bu yasaktan muaf tutuldu.
- 26: İzmir** İzmir Eğitim Sen ve TÖP'ün 1 haftalık eylem etkinliği yasağı öncesinde duyurusu yapılan basın açıklamaları polis yığınağı sonucu engellendi.
- 27: Artvin** Hopa ilçesinde yaş çaya kota ve kontenjan uygulanmasını protesto etmek için Çaykur Müdürlüğü'ne yürüyüş yapmak isteyenlere müdahale eden polis 32 kişiyi gözaltına aldı.
- 27: Van** Gürpınar ilçesine bağlı Yurtbaşı mahallesinde yapılmak istenen taş ocağını protesto edenlere jandarma ve korucular havaya ateş ederek müdahale etti. 4 kişi gözaltına alındı.
- 28: İstanbul** Taksim'de Sedat Peker'in açıklamaları ile ilgili basın açıklaması yapmak isteyen Gençlik Meclisleri adlı grup üyelerine müdahale eden polis 2 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 31: Denizli** Pamukkale'nin Güzelpınar mahallesinde taş ocağı açılmasına karşı çıkan köylülerin eylem ve etkinlikleri jandarma tarafından engellendi.
- 31: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesine rektör atanmasını protesto etmek amacıyla güney kampüsünde nöbet eylemi yapan öğrencilere polis müdahale ederek, öğrencileri kampüsten çıkardı.
- 31: İstanbul** Cumartesi Anneleri/İHD Kayıplar Komisyonunun düzenlediği "*Kayıplar haftası kapanış etkinliği*" kaymakamlığın yasaklama kararı olduğu gerekçesiyle polis tarafından engellenmek istendi. Etkinlik yapılan pazarlıklar sonucu dernek önünde polis ablukası altında yapıldı.
- 31: İstanbul** Fatih'te Gezi parkı direnişinin yıldönümü nedeniyle açıklama yapmak isteyenlere müdahale eden polis, fiziksel şiddet kullanarak 13 kişiyi gözaltına aldı.
- 31: İstanbul** Gezi direnişinin yıldönümü nedeniyle yapılmak istenen basın açıklaması kaymakamlığın yasaklama kararı gerekçesiyle engellendi. Açıklama çeşitli pazarlıklar sonucu kısıtlı olarak yapılabildi.
- 31: İstanbul** KHK ile ihraç edildikten sonra işine dönmek için her hafta Bakırköy Meydanı'nda oturma eylemi yapan Nursel Tanrıverdi gözaltına alındı.
- 31: İstanbul** Medeniyet Üniversitesinin kapısına "*Bulu'dan Boğaziçi'ne Rektör Medeniyet'e Hoca Olmaz*" yazılı pankart asan 2 kişi gözaltına alındı.

2. Soruşturma ve Yargılamalar

- 01: Muğla** Milas'ta sosyal medyada Cumhurbaşkanı'na hakaret gerekçesiyle bir kişi gözaltına alınarak tutuklandı.
- 03: İstanbul** 1 Mayıs kutlamalarında gözaltına alınan 256 kişiye sokağa çıkma yasağını ihlal gerekçesiyle toplam 888 bin TL idari para cezası verildi.
- 04: İstanbul** Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında HDP'li Belediyeleri ziyaret etmek (*suçluyu övmek*), Fatih Mehmet Türbesi'nde elleri arkasında bağlı bir şekilde durmak suretiyle saygısızlık ettiği gerekçesiyle inceleme başlatıldı.
- 05: Ankara** CHP İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan hakkında "*Sizi seçimle indirdikten sonra vatana ihanetten yargılanmanız için bütün gücümle çalışacağım*" şeklindeki

- sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla soruşturma açıldı.
- 05: İzmir** PİRHA muhabiri Ersin Özgül gözaltına alındı. Gerekçe bilinmiyor.
- 06: İzmir** Sosyal medyada iktidarı eleştirdiği için Suriyeli bir mülteci gözaltına alındı, kamu güvenliği açısından tehlikeli olduğu gerekçesiyle sınır dışı kararı verildi.
- 07: İstanbul** "LGBTİ+ çocuklar vardır" şeklinde sosyal medya hesabından paylaşım yapan bir kişi hakkında soruşturma açıldı.
- 07: İzmir** Ege Üniversite'sinde 15.01.2015 tarihli protesto eylemleri nedeniyle okul yönetimince çok sayıda öğrenciye ve o sırada gözlemcilik görevi yürüten iki İHD yöneticisine disiplin cezası verildi.
- 12: İstanbul** Sosyal Medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Taylan Kulaçoğlu tutuklandı.
- 12: İstanbul** Gazeteci Deniz Yücel hakkında 2016 yılında yaptığı 2 ayrı haberde "Kürt annesi göremeden ölmesi" ve "Ermenilere yapılan soykırım" ifadeleri nedeniyle Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iddianame hazırlandı. Yücel'in 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması isteniyor.
- 18: Ankara** Aralarında HDP eski Eş Genel Başkanları'nın da olduğu 28'i tutuklu 108 HDP üye ve yöneticisi hakkında 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması görüldü. Mahkeme heyeti 28 kişinin tutukluluk hallerinin devamına, reddi hakim talebinin reddine karar vererek duruşmayı 14 Haziran 2021'e erteledi.
- 18: Osmaniye** 'örgüt üyesi olmak' ile suçlanan HDP İl Eş Başkanları Kadriye Tören ve Ali Coşkun hakkında 2. Ağır Ceza'da açılan dava başladı. Gelecek duruşma 7 Ekim'de.
- 21: İstanbul** CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında açılan, C. Bşk. iletişim başkanı İ. Altun'un evinin fotoğrafının çekilmesi ile ilgili davanın görülmesine Anadolu 13. Asliye Ceza mahkemesinde başlandı. Kaftancıoğlu'nun v10 yıl 6 aya kadar hapsi isteniyor.
- 21: İstanbul** Gazeteci Melis Alphan, 2015 yılında Diyarbakır'da düzenlenen Newroz etkinliklerinden bir fotoğraf paylaştığı için "örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılandığı davada aklandı.
- 21: Mardin** Derik ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Mülkiye Esmes hakkında Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine devam edildi. Mülkiye Esmes duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Ara karara göre tutukluluk hali edecek. Esmes 16 Kasım 2019 tarihinde gözaltına alınmış ve tutuklanmış, kayyım atanmıştı. Gelecek duruşma 25 Haziran'da.
- 22: İstanbul** Gezi davasının 30. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmasında, Mahkeme Osman Kavala'nın tutukluluk halinin devamına karar verdi.
- 25: D.Bakır** Meryem Soylu (81) hakkında Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Aileler ile Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür yönelik soruşturma kapsamında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine başlandı. Meryem Soylu duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme Meryem Soylu'nun tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 14 Eylül'e erteledi.
- 25: İstanbul** Silivri Cezaevinde tutulan ESP Parti Meclis Üyesi Uğur Ok hakkında açılan davaya 22. Ağırceza'da devam edildi. Ok'un tutukluğu devam ediyor.

- 25: Ş. Urfa** Büyükşehir Belediye Meclis üyesi İsmail Kaplan hakkında 6. Ağır Cezada açılan davanın görülmesine başlandı. Kaplan duruşmaya tutulduğu cezaevinden SEGBİS aracılığıyla katıldı. Savunmaların ardından mahkeme İsmail Kaplan'ı tahliye etti.
- 26: D.Bakır** Sur ilçesinin 21 Aralık 2019'da tutuklanan ve yerine kayyım atanan HDP'li Belediye Eş Başkanı Cemal Özdemir hakkında 8. Ağır Ceza'da açılan davaya devam edildi. Katıldığı 22 etkinlik, hakkındaki gizlik tanık ifadesi ve 3 sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek Cemal Özdemir için, 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak', 'tehlikeli maddeleri izinsiz olarak bulundurmak', 'nitelik bakımından vahim olan silah veya mermileri satın almak, taşımak ve bulundurmak' suçlarından 17 yıl 6 aydan 36 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması isteniyordu. Mahkeme Cemal Özdemir'in tahliyesine karar verdi ve duruşmayı 22 Eylül'e erteledi.
- 26: Hakkari** Barış Annesi Fatma Turan hakkında bir etkinlikte yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek 2. Asliye Cezada açılan davada mahkeme Fatma Turan'ı, tek celsede "halkı kin ve nefrete alenen tahrik" suçundan 10 ay ve 'suç ve suçluyu övme' suçundan 25 gün olmak üzere toplam 10 ay 25 gün hapse mahkum etti.
- 26: Iğdır** 18 Mayıs 2020'de tutuklanan ve yerine kayyım atanan HDP'li Belediye Eş Başkanı Yaşar Akkuş, hakkında 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla 2. Ağır Ceza'da açılan davada 7 yıl 6 ay hapisle cezalandırıldı.
- 26: İstanbul** Yaptığı haberler gerekçe gösterilerek tutuklanan gazeteci Mehmet Aslan'ın yargılandığı davanın ilk duruşması 24. Ağırceza'da görüldü. Mahkeme Aslan'ın tahliyesine karar vererek duruşmayı 14 Ekim'e erteledi.
- 26: İstanbul** Yaptığı haberler gerekçe gösterilerek tutuklanan gazeteci Mehmet Aslan, 24. Ağırceza'daki duruşmada tahliye edildi. Gelecek duruşma 14 Ekim'de.
- 27: D.Bakır** Gazeteci Roza Metina hakkında 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine başlandı. Metina 'örgüt üyesi olmak'la suçlanıyor. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 14 Eylül'e erteledi.
- 27: Erzurum** Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Dindar Karataş hakkında 3. Ağır Ceza'da açılan davanın görülmesine başlandı. Dindar Karataş'ın 'örgüt üyesi olmak'tan cezalandırılması isteniyor. Mahkeme duruşmayı 7 Eylül'e erteledi.

3. Diğer uygulamalar

- 03: D.Bakır** Jinnews haber ajansının ve Mezopotamya haber ajansının İnternet sitelerine 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçeli kararı ile erişim engeli getirildi.
- 03: D.Bakır** Jinnews haber ajansının İnternet sitesine 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararı ile "milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçesiyle erişim engeli getirildi.
- 03: İzmir** Şakran Kadın Kapalı CİK'nda kalan mahpuslara kitap, gazete ve dergiler verilmiyor.

- 05: Antalya** Alanya'daki Uyuşturucu davasında, “Mafya ile dans eden siyasilerin yakınları daha az ceza alıyor” diyerek cezayı çok bulup, karşı oy kullanan hâkim Ali Dursun Turan, bir gün sonra açıklanan adli yargı kararname ile Siirt’e atandı.
- 14: Ankara** Çankaya’da bulunan HDP Genel Merkezi’ne kimliği belirsiz 3 kişilik bir grup tarafından saldırı düzenlendi.
- 18: İstanbul** Gazeteci Ceren Sözeri’nin Evrensel Gazetesinde “Vatan destan Yazmış, Halk nefes Almıyor” başlıklı yazısı nedeniyle, gazeteye BİK tarafından 5 günlük ilan kesme cezası verildi.
- 19: İzmir** Harmandalı Geri Gönderme Merkezi’nde, bir görevlinin bayram öncesi mültecilerinin Kuran okuma taleplerine küfürle karşılık vermesi üzerine başlayan protestolarda çıkan olaylar sonucu birçok mülteci darp edildi.
- 21: Ankara** 8. Sulh Ceza Hakimliği Sedat Peker’in internet sitesi hakkında “milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması” gerekçesiyle erişim engeli kararı verdi.
- 21: D.Bakır** Jinnews haber ajansının İnternet sitesine 4. Sulh Ceza Hakimliği’nin kararı ile “milli güvenlik ve kamu güvenliğinin korunması” gerekçesiyle erişim engeli getirildi.
- 25: Aksaray** 1. Sulh Ceza Hakimliği, Habertürk ve Sözcü internet sitelerinde yer alan Sarıyahşi Belediye Başkanı’nın belediye imkanlarını şahsi işleri için kullandığına dair haberler hakkında kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli kararı verdi.
- 25: Ankara** Demokratik Bölgeler Partisi ve Halkların Demokratik Partisi üyesi 3 milletvekili hakkında hazırlanan fezlekeler Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne gönderildi.
- 27: Ankara** Halkların Demokratik Partisi üyesi 10 ve 1 bağımsız toplam 11 milletvekili hakkında hazırlanan fezlekeler Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne gönderildi.
- 28: İstanbul** Milletvekili Ahmet Şık’ın sosyal medya hesabına, Cumhurbaşkanı’nın eski avukatı hakkında yaptığı 7 paylaşım nedeniyle Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği’nce erişim engeli getirildi.

4. YORUM VE ÖNERİLER

TİHV Coşkun Üsterci

2021 Mayıs ayının büyük bölümünde “Pandemi ile mücadele tedbirleri” kapsamında sokağa çıkma kısıtlılığı olmasına karşın ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüklerine yönelik ihlaller hızını kaybetmedi. İşçilerin, öğrencilerin, kadınların, ekoloji mücadelesi sürdürenlerin ve inanç gruplarının barışçıl toplantı ve gösterilerine yönelik kolluk güçlerinin orantısız güç/şiddet kullanarak yaptığı müdahaleler sonucu toplanma ve gösteri özgürlüğü ciddi şekilde ihlal edildi.

1 Mayıs kutlamalarına yönelik polis müdahaleleri sonucunda Türkiye genelinde 354 kişi işkence ve kötü muameleyle gözaltına alındı ve en az 1 kişi yaralandı. İstanbul’da gözaltına alınan 256 kişiye toplam 888 bin TL’si para cezası verildi. Nisan ayı sonunda Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından **çıkarılan** toplantı ve gösterilere yönelik kolluk güçlerinin müdahaleleri sırasında ses

ve görüntü kaydı alınmasını yasaklayan Genelgenin 1 Mayıs kutlamaları sırasında adeta sınılanması/ön uygulaması yapıldı. İhlalleri görüntüleyen çok sayıda gazeteci ve yurttışa kolluk güçleri müdahale etti, gözaltılar oldu.

3 - 4 Mayıs 2021 tarihlerinde Antep, Manisa, Mersin ve Adana'daki çeşitli camilerde Furkan Vakfı üyeleri tarafından yapılan "itikaf" ibadetine kolluk güçlerinin sert müdahaleleri oldu. Camilerin içine kadar giren kolluk güçleri ibadet edenlere işkence ve diğerkötü muamele niteliğine varan zor/şiddet kullandı, kapalı ortamda ve yakın mesafeden göz yaşartıcı kimyasal ajanlar kullandı. Toplam 361 kişi gözaltına alındı. Furkan Vakfı üyelerine yönelik kolluk şiddetin eleştiren sosyal medya paylaşımı yaptığı gerekçesiyle İzmir'de gözaltına alınıp sonra serbest bırakılan Suriyeli bir mülteci/sığınmacı hakkında ise sınır dışı kararı verildi.

3 Mayıs "Dünya Basın Özgürlüğü Günü" idi. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün (RFS) 2021 yılı basın özgürlüğü endeksinde Türkiye, 180 ülke arasında maalesef 153'üncü sırada yer alıyor.

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), 1 Nisan 2020 ile 1 Nisan 2021 dönemini kapsayan "Basın Özgürlüğü Raporu"nu yayımladı. Rapora göre Türkiye'de halen 43 gazeteci, gazetecilik faaliyetleri nedeniyle cezaevinde. Son bir yıl içinde 57 gazeteci toplam 144 gün gözaltında kalmış, 6 gazeteciye ise kolluk güçleri gözaltındayken şiddet uygulamış. Ayrıca 44 gazeteci çeşitli nedenlerle fiziksel saldırıya uğramış, 23 gazeteci ise sözlü olarak tehdit edilmiş.

Raporda bunların yanı sıra basında yaşanan işsizlik sorunu da ele alınıyor. Güvencesiz ve sigortasız çalışanların da dahil edilmesiyle birlikte basında işsizlik oranının % 35-40 seviyesine yükseldiği ifade ediliyor.

Tüm bunlar ülkede ağır bir demokrasi ve insan hakları krizinin yaşandığının göstergesi.

Mayıs ayında tüm Türkiye, organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in ifşaatını konuşup durdu. Bu ifşaatın bir bölümü basına ve gazetecilere yönelik öldürmeye kadar varan baskı ve saldırılara dair idi.

Bunlardan biri de Kazakistan vatandaşı olan ve Elazığ'da yerel basında görev yapan gazeteci Yeldana Kaharman'ın şüpheli bir biçimde ölümü. Olayı aydınlatmak üzere etkin bir soruşturma başlatılması gerekirken otopsi raporunu yayınlayan gazeteci Baransel Ağca hakkında soruşturma açılması gerçekten trajik-komik bir durum.

Son dönemde basına yönelik baskıların bir yolu da özellikle ekonomik yapıları oldukça zayıf olan muhalif basına verilen ilan ve reklam kesme cezaları. Evrensel gazetesine, "*Vatan destan yazmış halk nefes alamıyor*" başlıklı yazı nedeniyle Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından 5 gün ilan ve reklam kesme cezası verildi. Bu son ceza ile Evrensel gazetesine verilen ilan ve reklam kesme cezası toplamda 103 günü buldu.

Bu ayın değerlendirmesini yine mülki idare amirlerinin (vali ve kaymakamların) artık ifrata varan eylem ve etkinlik yasakları ile bitirmek istiyorum. Valiler ve kaymakamlar her vesileyle yasak kararları alıyorlar. Sözde mevzuattan kaldırıldı ama ülke adeta OHAL ile yönetiliyor. Keza bu sorunun uç örneği Van'da öyle. Van Valiliği, il genelinde eylem ve etkinlikleri 19 Mayıs 2021

itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı. Böylelikle Van'da 21 Kasım 2016'dan bu yana devam eden eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 1654 güne uzatılmış oldu.